

Lesarabrøv

Neyðugt við barnalækna

Longu 21. des. 1992 legði undirritaði fyrri Miðflokkinn uppskot á ting um barnalækna. Málið fekk 1. viðgerð 20. januar 1993.

Farloyvi

Einaasti serlækni í barnasjúkum í Føroyum hevur sum kunnugt fingið farloyvi í eitt ár.

Tá hetta farloyvi varð játtað, varð, sum skilst, samstundis játtað avloysari í hesum tíðarskeiði.

Skapt ótryggleika

Tað, sum nú hevur kløkkað mangan og av góðum grundum skapt ótryggleika millum foreldur og starvsfólk innan heilsumverkið, er, at eftir øllum at døma ætla landsstýrið ikki at seta serlækna í barnasjúkum sum avloysara, men haraftur ímóti ætla landsstýrið at aðrir »vanligir« lækna skulu røkja starvið, meðan serlæknin er í farloyvi.

Landsstýrisins meting

Henda ætlan landsstýrisins er

heilt burturvíð, tá hugsað verður um, at talan júst er um eina sergrein innan læknávisindina, sum nú bráðliga eftir landsstýrisins »kvalifiseraðu« meting ikki er tørvur á innan føroyska heilsumverkið.

Umráðandi við serlækna

Serlæknin í barnasjúkum er einasti kvalifiseraði til viðgerð og tilrættaleggjng av røktini hjá prænietalum (ov tíðliga foddum) børnum.

Serlæknin í barnasjúkum hevur kanningin av øllum nýfoddum á L.S. um hendi.

Serlæknin í barnasjúkum hevur sum yvirleikni ábyrgdina av Barnadeildini á Landsjúkrahúsinum, har børn úr øllum Føroyum verða innleidd.

Serlæknin í barnasjúkum er knýttur at Skúlanum á Trøni og m.a. samskipar hann tær vitjanir hesin skúlin tær ferðir um árið fær av donskum serlæknum, ið skipa fyri kanningum/viðgerðum av teim børnum, sum hava serligan tørv fyri

neyðini.

Serlæknin í barnasjúkum virkar annars fyrri at foreldur við sjúkum, brekaðum og kronisk sjúkum børnum fáa ein góðan og tryggan karm um tað, sum hesi foreldur og børn nú hava fyri neyðini.

Bert tann eini

Bert tann eini serlæknin í barnasjúkum er í Føroyum, men skulu vit samanlíka okkum við onnur lond – t.d. Ísland, áttu vit at havt ikki færri enn trýggjar her á landi.

Átaluvært

Tað er átaluvært, at landsstýrið í sambandi við givna farloyvið nýtir (misnýtir) møguleikan at »spara« sær nakrar krónur í hesum sambandi. – Ein »sparings«, sum tíverri úttan íva kemur aftur um brekkul!

Børnini og avvarðandi

gerast taparar
Børnini og avvarðandi teirra gerast teir stóru taparnir um landsstýrið heldur fast við pri-

oritring sína og ongan avloysara setur fyrri serlæknin í barnasjúkum.

Órimulig móti starvsfólkunum

Órimuligt er tað eisini móti starvsfólkunum – læknur og røktarstarvsfólk – sum í hesum døgum taka eyka tøk, at fáa álagt uppgávur, sum í roynd og veru bert serlæknin í barnasjúkum átti at ábyrgdast av.

Neyðugt at visa solidaritet

Ti er at vóna, at solidaritetur løtingsins í hesum máli er nærri knýttur foreldrum og børnum teirra, enn hann er tað ímóti landstýrinum.

Heilsustýrið

Gleðiligi er tað nú at staðfestat, at danska heilsustýrið gevur uppskotsstillingarum rætt í, at avloysari fyrri barnalæknan eigur at verða settur.

v/ Miðflokkinn
Tordur J. Niclasen

Minningarorð um Irenu Joensen

5. apr. 1929–30. des. 1992

Tað er við sakni og tungum huga, eg fari at festa nøkur orð niður á pappirið um mína góðu vinkonu, nábugva úti í Svinoy og starvsfelaga, Irenu Joensen.

Hon var fødd og uppvaksin úti á Kirkju í Fugloy, dóttur Sunnuv og Zacharias Zachariassen. Irena var yngst av fleiri systkjum.

Irena fortaldi mær frá barnaarunum og uppvækstrinum á Kirkju, sum hon mintist við virðing og gleði afturá. Hon leitaði síðani burtur og kom at hava pláss hjá skilafólki. Síðani útbúgvin sum sjúkrasystir.

I 1955 giftist Irena við Jógvan í Heimistovu, bónda í Svinoy, og fingi tey 4 børn.

Tey hava eftir míni meting havt eitt eydnuríkt hjunaband, og veri hetta ein góð fyrmynd hjá børnum teirra.

I 1980 varð Irena vald inn í bygdarráðið og kom hon at sita sum bygdaráðsformaður tað fyrsta skeiðið. Hon var sera virkin og fekk nógv av skafti, og sat hon í bygdarráðnum líka til hon nú legði frá sær med alla.

Hon fekk sær handil, tí sum vera man bar ikki til ongan handil at hava í bygdini.

Irena var sera blid og sat nógv fyrri fólk, ferðafólk og onnur, sum komu til bygdina, leitaðu ofta oman í Heimistovu.

Irena var útbúgvin sjúkrasystir og var leitað til hennara tá nakað var áfátt í bygdini. Hon var blid og rólig og dugdi væl at fara um fólk og gjørdi sitt besta við aloftast at visa til lækna.

Irena hevur havt drúgva sjúkrareglu og visti hvønn veg tað bar, og við sálarligari styrki hvíldi hon í trúnni á vár Harra Jesus Kristus, gleddi seg til at mæta sínum kærast aftur heima hjá Gudi.

Friður veri við minninum um Irenu.

Anna

Hækkið ikki rentuskattin!

– Tað fer at koma aftur um brekku, tá peningur fer av landinum.

Oddagreinin í Sosialinum hósdagin var um rentuskatt.

Hon var skrivað á einum ógvuliga knortlutum máli og torfer at lesa og skilja.

Men skilti út hana rátt, so heldur Sosialurin, at sum støðan er, er rættast at hækka rentuskattin.

Rentuskattur er eitt ógvuliga viðbrekið evni. Eisini í javnaðarflokkinum. Orsøkin er, at meginparturin av flokkinum er ímóti rentuskatti.

Tá javnaðarflokkurin sat í andstöðu fyrst í áttatiárunum, legði flokkurin – ella floksformaðurin – eitt uppskot fram um rentuskatt.

Kanska er rættari at siga at skotið varð upp at broyta táverandi skatt av inniðni til skatt av rentuáðgöða og hækka henda skatt nakað.

Samgongan, sum tá sat, var kanska ikki so bilsin, tí hetta var vanligur sosialdemokratiskur politikkur uttanlands.

Men javnaðarfólk vóru bilsin. Ikki bara bilsin, men óð, og kravdu bart út, at flokkurin helt seg burtur frá rentuskatti.

I landsfundarsamtyktum er ikki sagt nakað um rentuskatt. Hinvegin er sagt, at flokkurin er ímóti ognarskatti.

Men á landsfundinum, eftir at nevnda uppskot varð lagt fram, funnst fundarluttakarar hvassliga at hesum uppskoti, og tí ehvur eingin javnaðarpolitikkari tikið uppskotið um rentuskatt fram aftur.

Eg eri vitandi um, at summir javnaðarmenn – fyrrverandi og verandi politikarar – hava ólukksálga ilt í dntilnum av, at summi eru sparin og leggja nøkur oyru til viks.

Men úttan henda sparipening var ongin peningur til lögur. Tað veri seg til sethús ella vinnutól.

Ti er líka mikið, um talan er um smáspáar ella rentunjótar. Smákapitalistar ella stórkapitalistar.

Umberingin um, at flestu lond hava hægri rentuskatt, dugir ikki, tí sammetingar-

grundarlagið er ikki til staðar.

Ein stóru partur – nógv meira enn hvat oddagreinsskrivarin í Sosialinum og javnaðartingmenn geva sær far um – av sparunum í Føroyum eru tey eldru.

Tey hava partvis spart fyrri at hava nakað til taks, um brúk er fyrri peningi, tá tað ella vind-eygu skulu skiftast út. Tá vaskimaskinan ella miðstöðukettlin fer. Fyri at hava pening til viðlíkahald, tí tey eru ikki von at taka lán sum nýtiðarfólk er vant til.

Óg partvis hava tey kanska eisini spart til síni børn ella ommu- og abbað. Ella bara fyrri at hava nakað eyka afturat fólkaeftirlønini, sum er stóra-reyp hjá javnaðarfólki. Ein fólkaeftirløn, sum í dag er so lítil, at sosialt tilvitandi javnaðarfólk skammast!

Óg sammetingin við onnur lond dugir heldur ikki, tí onnur lond hava so nógv fleiri tænastur til tey eldru, so okkara eldru hava nógv størri tørv á hesum sparipeningi.

Harafturat hava tey í síni tíð

galdið skatt av inniðkuni. Nógvan skatt, tí skattagrundarlagið í Føroyum er lítið. Ein tridringur av fólkinum rindar jú bara ein evarska lítlan part av lønini í skatt. Tey kunnu jú draga allar himmalsins út reidslur frá. Umframt at arbeiða svart.

Hvi brúkar javnaðarflokkurin ikki líka nógv aorku og tíð til eina rættvisari skattalóg, sum at leggja rentuskatt á føroyska spararar?

Míniráð: Sleppið ætlanini at hækka rentuskattin. Latid bankarnar fáa møguleikan at prógva, at teir vilja lækka rentuna. Haldat fast við einhøgan rentuskatt, so flytur nógvur peningur av landinum. Óg kreppan sviður upp aftur fastari. Eina og aleina tí at nakrir fáir javnaðarmenn ikki vilja – ella duga – at hugsa og siggja høpi í samfelagsbúskapinum.

Jm (javnaðarmaður)

Á húsagang, keypa aftur, halda áfram?
Á húsagang og fátækur?

Hvat er hetta fyrri nakað, ið gongur fyrri seg í hesum samfelagnum. Hvussu kunnu summi fara á húsagang og keypa sitt egna aftur og halda áfram sum um onki var hent?

Fiksa her, fixsa har, kenna onkran menningarstjóra her, ein annan iðnaðarstjóra har, flyta pening í annað P/f.

Stovna fleiri P/f. Hvør ger allar hesar uppskriftir? Man tað vera Palliba, ella er tað Fossá-dun?

»Heygdrangur« hevur ivaleyst verið til í nógv ár áðrenn P/f Heygar varð stovnað og livir ivaleyst í besta velgænde, dagn í dag, runt í hesum korrupta samfelag, uttan at nakar

ger nakað sum helst við tað.

Ósunnar fyrtektur, sum kundu gingið væl um bert hesir óroyttuligu »fixarar« vórðu lúkaðir burtur og sunnur vøkstur slapp fram.

Ti er mitt uppskot til landsstýrið:

Setið almennar stovnsleiddar, sum eru trúgvir ímóti

tjóðini og gera sína skyldu.

Antifiksari

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hósdeg frá kl. 19.00–21.00, innngongd hjá KFUM, undir Pisuvárða 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 15.30–17.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 15.30–7.00 á morgni.